

Seletuskiri haridus- ja teadusministri 2. oktoobri 2018. a määruse nr 29 „Riikliku täienduskoolituse tellimuse koostamise ja esitamise ning täienduskoolituskoha maksumuse arvestamise kord Haridus- ja Teadusministeeriumi valitsemisalas“ muutmise eelnõu juurde

1. Sissejuhatus

Määrus kehtestatakse täiskasvanute koolituse seaduse § 16 lõike 4 alusel.

Haridus- ja teadusministri 2. oktoobri 2018. a määruse nr 29 „Riikliku täienduskoolituse tellimuse koostamise ja esitamise ning täienduskoolituskoha maksumuse arvestamise kord Haridus- ja Teadusministeeriumi valitsemisalas“ (edaspidi *RKT määrus*) muutmise eelnõuga tõstetakse riikliku täienduskoolituse tellimuse akadeemilise tunni ja ainepunkti maksumust. Muudatuste eesmärgiks on katta õppeasutuste koolituste ettevalmistamise ja läbiviimisega seotud kulud.

Eelnõu ei mõjuta halduskoormust.

Määruse eelnõu ja seletuskirja on koostanud Haridus- ja Teadusministeeriumi täiskasvanuhariduse ja oskuste osakonna programmi ekspert Merle Rosman (tel 735 4075; merle.rosman@hm.ee), täiskasvanuhariduse ja oskuste osakonna programmijuht Kairi Lõuk (tel 735 0209; kairi.louk@hm.ee) ja täiskasvanuhariduse ja oskuste osakonna vanemnõunik Ena Drenkhan (tel 735 0110; ena.drenkhan@hm.ee). Eelnõu koostamisse on kaasatud strateegia ja finantsosakonna eelarve peaeksperdid Tiina Kõllamaa (tel 735 0163; tiina.kollamaa@hm.ee) ja Marje Laaneots (tel 735 2391; marje.laaneots@hm.ee)

Eelnõu ja seletuskirja juriidilist kvaliteeti on kontrollinud õigusosakonna õigusnõunik Kristel Siimula-Saar (tel 735 0638; kristel.siimula-saar@hm.ee).

2. Eelnõu sisu ja võrdlev analüüs

Eelnõu koosneb kahest paragrahvist. Esimese paragrahaviga tehakse muudatused RKT määruses ning teise paragrahvigas sätestatakse muudatuste jõustumine.

Eelnõu § 1 punktiga 1 asendatakse määruse lisa 1, milles nähakse ette õppekavarühmade ühe akadeemilise kontakttunni maksumused, uue lisaga 1. Kontakttunni maksumus kehtestatakse ühe koolituse lõpetanud õppija kohta. Kehtivad kontakttunni maksumused kinnitati 2023. aasta sügisel. Tollal arvestati maksumuste väljatöötamisel Töötukassa koolituste hindasid 2020 – 2021 I poolaastal, kõrgkoolide täienduskoolituste tasusid 01.01.2020 – 31.08.2021 ning tarbijahinnaindeksi (edaspidi *THI*) tõusu 2022 II kvartalist kuni 2023 II kvartalini. Kuid arvestades elukalliduse järjepidevat kasvu, ei kata 2023. aastal kinnitatud hinnad enam õppeasutuste kulusid. Seetõttu tekkis vajadus ühikuhindade ülevaatamiseks. Kehtivate maksumuste korrigeerimise aluseks võeti THI tõus 2023. a III kvartalist kuni 2025. IV kvartalini. THI muutus sel perioodil oli +8,2%. Sellest tõusust lähtudes on eelnõu lisa 1 toodud õppekavarühmade akadeemilise kontakttunni maksumus kehtivast maksumusest keskmiselt 1 euro võrra suurem.

Eelnõu § 1 punktiga 2 asendatakse määruse lisa 2, millega on kehtestatud mikroqualifikatsiooniõppe ainepunkti maksumused ja täielikult e-õppe vormis iseseisvalt läbitava koolituse ainepunkti maksumus, uue lisaga 2. Kehtivad ainepunkti maksumused mikroqualifikatsiooniõppele kehtestati 2025. aasta kevadel, nende väljatöötamisel arvestati keskmist ühe ainepunkti hinda, mis kujunes kõrgkoolidele eraldatava tegevustoetuse alusel(2024. aastal 106 eurot). See hind kehtestati mikroqualifikatsiooniõppe maksumuse

kõrgeima hinnana. Osas õppevaldkondadest on ainepunkti maksumused väiksemad. Kuid 2024. aastal kehtestatud maksumused ei kata enam õppeasutuste kulusid, arvestades ka, et kõrgkoolide tegevustoetusest tulenev ainepunkti keskmine maksumus 2025. aastal tõusis oluliselt (118 euron). Eelnõu lisas 2 toodud maksumused arvestavad tegevustoetusest tulenev ainepunkti keskmise hinna tõusu. 2025. aasta tegevustoetusest tulenev ainepunkti keskmine hind on mikrokvalifikatsiooniõppe ainepunkti kõrgeim maksumus. Kui kõrgema maksumusega õppevaldkondade grupi hinnalagi on 118 eurot, siis samas proportsioonis on suurendatud madalama maksumusega õppevaldkondade ainepunkti maksumust.

Ainepunkti maksumuste arvutused:

Õppevaldkond	Akadeemilise kontakttunni maksumus eurodes	Keskmine hind, eurot	Osakaal kallimast maksumusest	Ainepunkti maksumus eurodes
Üldõppekavad	13	12,5	82%	97
Tervis ja heaolu	11			
Teenindus	12			
Haridus	13			
Humanitaaria ja kunstid	13			
Sotsiaalteadused, ajakirjandus ja infolevi	13			
Ärindus, haldus ja õigus	14	15,2	100%	118
Loodusteadused, matemaatika ja statistika	15			
Põllumajandus, metsandus, kalandus ja veterinaaria	15			
Informatsiooni- ja kommunikatsioonitehnoloogiad	16			
Tehnika, tootmine ja ehitus	16			

Täies mahus e-õppe vormis läbitava täienduskoolituse ainepunkti maksumus kehtestati ministri määrusega 2023. aastal. Selle väljatöötamisel on arvestatud koolituse korraldamisega seotud tegelikke kulusid. Lisas 2 toodud ainepunkti maksumuse korrigeerimise aluseks võeti THI tõus 2023. a III kvartalist kuni 2025. a IV kvartalini. Täies mahus e-õppe vormis läbitava täienduskoolituse ainepunkti maksumus suurenes 5 euro võrra.

Määruse paragrahvis 2 nähakse ette eelnõu jõustumise ajana 1. august 2026. Eelnõu lisades toodud hindu hakatakse rakendada sellest kuupäevast läbiviidavate koolituste suhtes.

3. Eelnõu vastavus Euroopa Liidu õigusele

Eelnõu ei ole seotud Euroopa Liidu õigusega.

4. Määruse mõjud

Vahendid täienduskoolituse riikliku tellimuse rahastamiseks on kavandatud välisvahenditest Euroopa Sotsiaalfondist ja Õiglase ülemineku fondist. Riigieelarve vahenditest esitatakse riiklikku koolitustellimust täienduskoolitusele vaid juhul, kui selleks on eelarves vahendid olemas ja vahendite olemasolul sellises mahus, mida eelarve võimaldab. Seega õppekavarühmade maksumuste suurendamine ei too kaasa täiendavat kulu riigieelarvele.

Ühikuhindade maksumuste suurendamine toob kaasa positiivse mõjuna RKT pakkumise kasvu nii koolituste kui mikro kvalifikatsiooniõppe puhul. Varasemaga võrreldes on oodatav mikro kvalifikatsiooniõppe RKT pakkumise tõus kutseõppeasutustelt. Kutseõppeasutused pakuvad enam praktilist kontaktõpet, mille tõttu on õppekulud suuremad. Kutseõppeasutused saavad pakkuda mikro kvalifikatsiooniõpet RKT prioriteetsetele sihtrühmadele: erialase tasemehariduseta täiskasvanud, keskhariiduseta täiskasvanud, aegunud oskustega täiskasvanud. Nimetatud sihtrühmad osalevad vähem elukestvas õppes, samas on neil suurem vajadus oskuste uuendamise järgi, näiteks PIAAC andmetel on madalamad infotöötlusoskused otseselt seotud inimese haridustasemega ning vanusega. Nende sihtrühmade koolitamine toob kaasa laiema positiivse mõju. Lisaks otsesele kasule üksikisiku tasandil toovad kõrgemad oskused kaasa ka majanduslikud ja sotsiaalsed hüved - suurema usalduse kaasinimeste vastu, suurema valmiduse investeerida tulevikku, suurema tõenäosuse osaleda elukestvas õppes, kõrgema tootlikkuse (OECD 2024. "[Adult skills and productivity: New evidence from PIAAC 2023](#)") jne.

5. Määruse rakendamisega seotud tegevused, vajalikud kulud ja määruse rakendamise eeldatavad tulud

Vahendid täienduskoolituse riikliku tellimuse rahastamiseks on planeeritud välisvahenditest. Perioodil 2021-2029 kasutatakse näiteks Euroopa Sotsiaalfondi tegevuse „Täiskasvanuhariduse arendamine ja mitteformaalsete õppimisvõimaluste pakkumine“, Õiglaste ülemineku fondi tegevuse “Ida-Viru täiendkoolituse mahu suurendamine ning uute tasemeõppe õppekavade arendamine ja käivitamine kutse- ja kõrghariduses“. Riigieelarve vahenditest esitatakse riiklikku koolitustellimust täienduskoolitusele vaid juhul, kui selleks on eelarves vahendid kavandatud. Standardiseeritud ühikuhindade tõstmine ei too kaasa täiendavat kulu riigieelarvele.

6. Määruse jõustumine

Määrus jõustub 1. augustil 2026.

7. Eelnõu kooskõlastamine

Eelnõu esitatakse kooskõlastamiseks Rahandusministeeriumile ning arvamuse avaldamiseks Riigi Tugiteenuste Keskusele, Rektorite Nõukogule, Rakenduskõrgkoolide Rektorite Nõukogule ning Eesti Kutseõppe Edendamise Ühingule.